

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 9/2017-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, sudcu Milana Lalíka a sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČIA], zastúpených advokátkou JUDr. Alenou Zadákovou, Kováčska 32, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 293/2002 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 375/2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] a [REDAKČIA] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 293/2002 p o r u š e n é b o l i .

2. [REDACTED] a [REDACTED] priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume každému po 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice-okolie p o v i n n ý zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Košice-okolie je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] a [REDACTED] trovy právneho zastúpenia v sume 384,38 € (slovom tristoosemdesiatštyri eur a tridsaťosem centov) na účet ich právnej zástupkyne JUDr. Aleny Zadákovej, Kováčska 32, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti [REDACTED] a [REDACTED] vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja [REDACTED] (ďalej spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 293/2002 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 375/2016.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali 10. apríla 2002 na okresnom súde žalobu o nahradenie prejavu vôle. Konanie je okresným súdom vedené pod sp. zn. 7 C 293/2002. Prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo 15. novembra 2004 a v poradí druhé pojednávanie prebehlo 8. augusta 2005. Uznesením okresného súdu z 12. septembra 2006 bolo konanie na základe podania sťažovateľov prerušené až

do 30. júna 2009, keďže pred okresným súdom prebiehalo v tom čase viacero sporov s totožným nárokom. Následne po rozhodnutí okresného súdu v obdobnej veci bolo zo strany sťažovateľov podaním z 30. júna 2009 okresnému súdu navrhnuté, aby sa v konaní pokračovalo a bolo nariadené pojednávanie, keďže okresný súd, ako aj odvolací súd sa v obdobnej veci dostatočne vysporiadali so skutkovými a právnymi otázkami, ktoré boli podkladom aj pre rozhodnutie vo veci sťažovateľov. Okresný súd sa s názorom sťažovateľov nestotožnil a vo veci vydal uznesenie č. k. 7 C 293/2002-71, ktorým konanie prerušil až do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 11 C 167/2002.

3. Sťažovatelia poukazujú na doterajšiu judikatúru ústavného súdu (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) aplikovanú pri posudzovaní zbytočných priesťahov vo veci k skutkovej a právnej náročnosti namietaného konania uviedli, že jeho predmetom je nahradenie prejavu vôle kúpnu zmluvou podľa § 29a ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“). Po právnej stránke nemožno také konanie považovať za zložité (m. m. III. ÚS 136/09). Sťažovatelia v procesnom postavení žalobcov v namietanom konaní svoju argumentáciu založili na povinnostiach vyplývajúcich zo zákona č. 182/1993 Z. z. Žalovaná považovala za nesplnenú podmienku, v zmysle ktorej o prevod nehnuteľností musí požiadať najmenej 50 % nájomcov bytov a žiadosť o prevod musia podať aj žalobcovia (sťažovatelia). To, že táto podmienka bola žalobcami splnená, potvrdil aj krajský súd v obdobnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 208/2007. V rámci hodnotenia faktickej zložitosti veci sťažovatelia zdôraznili, že pre zistenie skutkového stavu nebolo potrebné nariaďovať znalecké dokazovania ani vykonávať výsluch väčšieho počtu svedkov. Okresný súd pri svojom rozhodovaní vychádzal najmä z listinných dôkazov predložených sporovými stranami. Okresnému súdu boli sťažovateľmi predložené rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu v obdobnej veci, z ktorých vyplýval právny názor na vec. Sťažovatelia zdôraznili, že v rámci tohto kritéria je potrebné prihliadnuť aj na predmet sporu a jeho význam pre sťažovateľov (obdobne IV. ÚS 117/04 a III. ÚS 142/08). Predmetom konania je nahradenie prejavu vôle kúpnu zmluvou, pričom predmetom kúpy je byt, ktorý má slúžiť

sťažovateľom na bývanie. Otázka bývania a vlastníckeho práva s ňou spojeného je otázkou zásadnou, ktorá má pre sťažovateľov obrovský význam.

4. Pri posudzovaní druhého kritéria je podľa názoru sťažovateľov možné dospieť k záveru, že im nemožno pričítať podiel na celkovej dĺžke predmetného konania okrem času, keď bolo konanie prerušené na základe ich podnetu. Ide o obdobie od 12. septembra 2006 do 20. októbra 2009, keď sťažovatelia podali podnet, ktorým sa domáhali pokračovania v konaní. V uvedenom období preto nedochádzalo k priet'ahom zo strany okresného súdu a toto obdobie nemožno zahrnúť do celkovej dĺžky konania.

5. Sťažovatelia zastávajú názor, že správnosť a zákonnosť postupu prvostupňového a druhostupňového súdu v namietanom konaní je spochybniteľná. Zo strany okresného súdu bolo v konaní počas 11 rokov nariadených iba 9 pojednávanií, čo je v priemere menej ako jedno za rok. Celkové konanie možno podľa sťažovateľov rozdeliť na tri fázy. Za prvú fázu je možné označiť obdobie od začatia konania do prijatia uznesenia z 12. septembra 2006, ktorým bolo konanie prerušené. Počas tohto obdobia štyroch rokov boli vo veci nariadené len dve pojednávania. Za druhú fázu konania je možné označiť obdobie od prijatia uznesenia z 20. októbra 2009 o prerušení konania do vyhlásenia rozsudku vo veci samej z 10. decembra 2013. Podľa § 111 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak je konanie prerušené podľa § 109, súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby odstránil prekážky, ktoré spôsobili prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje v konaní i bez návrhu. Uvedené ustanovenie bolo už viackrát predmetom rozhodovania ústavného súdu vo vzťahu k prípadným zbytočným priet'ahom v občianskom súdnom konaní (napr. I. ÚS 21/00). Počas druhej fázy konania okresný súd nariadil viacero pojednávanií, ktoré boli zbytočné, keďže podľa názoru sťažovateľov ide o vec, ktorá nie je náročná na dokazovanie a na zisťovanie skutočností potrebných pre rozhodnutie, ale, naopak, je náročnejšia na právne zhodnotenie a aplikáciu správnych právnych noriem. Poslednú fázu konania predstavuje postup krajského súdu ako odvolacieho súdu, ktoré stále trvá. V rámci neho odvolací súd po dvoch rokoch prijal uznesenie, ktorým vec vrátil prvostupňovému súdu s odôvodnením technicky chybného vyhotoveného rozsudku, ktorý mal byť okresným súdom vyhotovený tak, aby nebolo možné listy rozsudku a jeho prílohy voľne zamieňať.

Napriek skutočnosti, že konanie pred odvolacím súdom prebieha spravidla kratšie ako pred súdom prvej inštancie, ktorý je oveľa viac zaťažený administratívou a počtom konaní, ani po troch rokoch nebolo zo strany odvolacieho súdu uskutočnené správne technické vyhotovenie rozsudku.

6. Sťažovatelia poukázali na judikatúru ústavného súdu (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), v zmysle ktorej nie je možné hodnotiť konanie prvostupňového súdu a odvolacieho súdu izolovane. Celková dĺžka namietaného konania, ktoré začalo v roku 2002, predstavuje spolu 11 rokov (okrem troch rokov dôvodného prerušenia konania) a je podľa sťažovateľov extrémna.

7. Na základe uvedeného sťažovateľa navrhli, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo sťažovateľov... garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co/375/2016 a postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/293/2002 porušené bolo.

II. Krajskému súdu v Košiciach prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co/375/2016 konať bez zbytočných prietáhov.

III. Sťažovateľom... priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5.000 €..., ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný im zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nález.

IV. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľom... trovy konania v sume 384,38 €...do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nález na účet jeho právneho zástupkyne JUDr. Aleny Zadákovej...

alternatívne:

I. Základné právo sťažovateľov... garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co/375/2016 a postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C/293/2002 porušené bolo.

II. Krajskému súdu v Košiciach prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 1Co/375/2016 konať bez zbytočných prietáhov.

III. Sťažovateľom... priznáva finančné zadostučinenie v sume 5.000 €..., ktoré je Okresný súd Košice-okolie povinný im zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

IV. Okresný súd Košice-okolie je povinný uhradiť sťažovateľom... trovy konania v sume 384,38 €...do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupkyne JUDr. Aleny Zadákovej...“

8. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady pre prijatie sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie, a preto ju uznesením č. k. I. ÚS 9/2017-24 z 11. januára 2017 prijal na ďalšie konanie [§ 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] v senáte ústavného súdu v zložení Milan Ľalík (predseda senátu), Marianna Mochnáčová (sudkyňa) a Peter Brňák (sudca). V zmysle rozvrhu práce ústavného súdu na rok 2017 účinného od 1. marca 2017 I. senát ústavného súdu rozhoduje v tomto zložení: Peter Brňák (predseda senátu), Marianna Mochnáčová (sudkyňa) a Milan Ľalík (sudca). Z uvedeného dôvodu vec prerokoval a vo veci samej rozhodol I. senát ústavného súdu v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

9. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 16. januára 2017 predsedníčku okresného súdu a predsedu krajského súdu, aby sa vyjadrili k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ich vyzval, aby sa vyjadrili aj k sťažnosti.

10. Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 SprV 112/2017 doručenom ústavnému súdu 7. februára 2017 uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci a konštatoval:

«V ústavnej sťažnosti označenej ako „posledná fáza konania“, sťažovatelia poukazujú na konanie pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 1 Co 375/2016.

Zo zberného spisu odvolacieho súdu sp. zn. 1 Co 375/2016 a spisu Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 7C 293/2002 zisťujeme, že po splnení pokynov, ktoré odvolací súd nariadil vykonať v uznesení zo dňa 26. mája 2016, č. k. 1 Co 714/2015-316, bol spis

okresného súdu predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovanej (Obci Buzica).

Spis bol doručený Krajskému súdu v Košiciach dňa 04. 08. 2016 a je vedený pod sp. zn. 1 Co 375/2016.

V predmetnej veci príslušný predseda senátu pripravuje vec na rozhodnutie.

Zatiaľ nebol určený termín odvolacieho pojednávania, resp. termín verejného vyhlásenia rozsudku.»

11. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. 1 SprV 69/17 doručenom ústavnému súdu 15. februára 2017 uviedla, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania vo veci, a podrobne rozpísala jednotlivé úkony vo veci:

„Konanie vedené pôvodne pod sp. zn. 7C/293/2002 bolo začaté dňa 10.5.2002. Predmetom konania je nahradenie vyhlásenia vôle na uzavretie zmluvy.

V konaní sp. zn. 7C/293/2002 boli vykonané tieto úkony:

15.5.2002 - výzva na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu,

12.6.2002 - zaplatenie súdneho poplatku za žalobu,

25.6.2002 - zaslanie rovnopisu žaloby žalovanej na vyjadrenie v lehote 15 dní,

18.6.2003 - vytýčenie termínu pojednávania na deň 9.7.2003,

18.6.2003 - výzva na predloženie písomností,

24.6.2003 - súdu doručená odpoveď na výzvu zhora,

1.7.2003 - zrušenie termínu pojednávania na 9.7.2003 z dôvodu práceneschopnosti sudkyne, upovedomenie stranám sporu,

3.6.2004 - potvrdenie o zmene zákonného sudcu,

9.9.2004 - vytýčenie termínu pojednávania na 15.11.2004,

15.11.2004 - pojednávanie vo veci, odročené na 28.6.2005, bude zistený stav konania vo veci sp. zn. 11C/167/2002,

28.6.2005 - pojednávanie vo veci, odročené na 8.11.2005, zástupcovi žalobcov uložené predložiť fotokópie listinných dôkazov, obom stranám uložené, aby výsledok prípadného mimosúdneho vyriešenia veci písomne bezodkladne oznámili súdu,

10.8.2005 - predloženie dôkazov v zmysle uloženej povinnosti zhora,

8.11.2005 - pojednávajúce vo veci, odročené na 6.3.2006, bude volaný označený svedok, stranám sporu a ich zástupcom uložené, aby najneskôr v lehote do 30 dní pred vytýčeným pojednávaním predložili alebo označili akékoľvek dôkazy, ktoré v tejto veci žiadajú vykonať a rovnako tak oznámiť súdu akékoľvek zmeny v stave tejto právnej veci,

6.3.2006 - pojednávajúce vo veci, odročené na 21.4.2006, právnenému zástupcovi žalobcov uložené oznámiť súdu akúkoľvek zmenu v prejednávanej veci,

11.4.2006 - súdu doručené oznámenie právneho zástupcu žalobcov, že vo veci nedošlo k dohode o mimosúdnom vyriešení nároku, preto žalobcovia trvajú na podanej žalobe,

21.4.2006 - pojednávajúce vo veci, odročené na 12.9.2006 s tým, že súd si pripojí spis tunajšieho súdu vo veci [REDAKOVANÉ] a spol c/a [REDAKOVANÉ], stranám sporu uložené, aby prípadné návrhy na dokazovanie súdu označili alebo rovno predložili v lehote minimálne 30 dní pred nariadeným pojednávaním,

12.9.2006 - pojednávajúce vo veci, vyhlásené uznesenie o prerušení konania a to až do rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach o odvolaní proti rozsudku vo veci sp. zn. 7C/292/2002 z 10.2.2006,

10.1.2007 - referát sudkyne na založenie rozhodnutí vo veci sp. zn. 7C/292/2002 do spisu a zistenie stavu konania na KS KE,

24.1.2007 - referát sudkyne na uloženie spisu na lehotu 6 mesiacov potom, ako boli do spisu pripojené listiny zhora,

4.7.2007, 6.12.2007, 1.2.2008, 9.5.2008, 7.7.2008, 10.10.2008, 15.1.2009 - úradný záznam o stave konania sp. zn. 7C/292/2002,

24.4.2009 - výzva právnenému zástupcovi žalovanej na oznámenie skutočností,

3.6.2009 - urgencia výzvy zhora,

29.6.2009 - súdu doručené oznámenie na výzvu zhora a návrh na vykonanie dôkazov,

7.10.2009 - referát sudkyne na zistenie stavu konania sp. zn. 11C/167/2002 na odvolacom súde,

20.10.2009 - úradný záznam o stave konania sp. zn. 11C/167/2002,

20.10.2009 - uznesenie o prerušení konania až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 11C/167/2002,

23.2.2010, 7.4.2010, 21.6.2010, 16.9.2010, 26.10.2010, 3.12.2010 - úradný záznam o stave konania 11C/167/2002,

20.12.2010 - pripojenie rozhodnutia sp. zn. 7C/292/2002, vytýčenie termínu pojednávania na 14.2.2011,

14.2.2011 - pojednávanie vo veci, odročené na 4.4.2011, právnenému zástupcovi žalovanej uložené, aby v lehote 21 dní predložil súdu a v rovnopise tiež právnej zástupkyňi žalobcov všetky listinné dôkazy, ktoré starosta žalovanej hodlá súdu doručiť ako nové dôkazy a zároveň mu tiež bolo uložené predložiť označené listiny,

1.4.2011 - združenie termínu pojednávania na 4.4.2011 z dôvodu práceneschopnosti sudkyne,

4.4.2011 - pojednávanie vo veci odročené na neurčito,

4.4.2011 - súdu doručené vyjadrenie žalobcov vo veci,

6.5.2011 - vytýčenie termínu pojednávania na 14.6.2011,

9.5.2011 - rovnopis podania žalobcu zaslaný žalovanej na vyjadrenie v lehote 10 dní, výzva pr. zástupcu žalovanej na splnenie povinnosti uloženej v zmysle uznesenia na pojednávaní dňa 14.2.2011 v lehote 10 dní,

7.6.2011 - žiadosť pr. zástupcu žalovaného o ospravedlnenie neúčasti a odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávanií,

13.6.2011 - úradný záznam o oznámení neuskutočnenia pojednávania dňa 14.6.2011 pr. zástupcovi žalobcu,

14.6.2011 - pojednávanie vo veci odročené na 19.9.2011 s tým, aby strany sporu do 30 dní predložili všetky tie dôkazy, na ktoré sa zaviazali zmysle uznesení z predchádzajúcich pojednávanií,

31.8.2011 - žiadosť pr. zástupcu žalovaného o ospravedlnenie neúčasti a odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávanií,

12.9.2011 - upovedomenie o preročení pojednávania na 8.11.2011,

8.11.2011 - pojednávanie vo veci, odročené na 10.1.2012, žalovanej uložené v lehote 30 dní predložiť označené dôkazy,

9.1.2012 - úradný záznam o odročení pojednávania z dôvodov na strane žalovaného - služobná cesta,

10.1.2012 - súdu doručená písomná žiadosť žalovaného o odročenie pojednávania z dôvodu pobytu v zahraničí,

10.1.2012 - pojednávanie vo veci odročené na 28.2.2012, žalovaný bude urgovaný o predloženie listín,

2.2.2012 - súdu doručené listiny zhora od žalovanej,

9.2.2012 - listiny zhora zaslané pr. zástupcu žalobcu,

28.2.2012 - pojednávanie vo veci, odročené na 14.5.2012, žalovanej uložené povinnosti na predloženie označených listín a oznámenie skutočností,

28.2.2012 - súdu doručené listiny od žalovaného,

9.5.2012 - súdu doručená žiadosť žalovaného o odročenie pojednávania z dôvodu pobytu starostu žalovanej v zahraničí,

10.5.2012 - oznámenie starostovi žalovaného, že žiadosť o odročenie pojednávania nebola sudkyňou akceptovaná,

14.5.2012 - pojednávanie vo veci, odročené na 25.6.2012, budú predvolaní svedkovia, pr. zástupcovi žalovanej uložené predložiť označené listiny, pr. zástupcovi žalobcu uložené predložiť návrh na konečné znenie žalobného petitu a to najneskôr 7 dní pred pojednávaním, akékoľvek zmeny v prejednávanej veci, napr. uzavretie mimosúdnej dohody či iné riešenie mimo tohto konania uložené obom proces. stranám bezodkladne oznámiť súdu,

20.6.2012 - súdu doručená žiadosť pr. zástupcu žalobcov o odročenie pojednávania z dôvodu dovolenky,

20.6.2012 - upovedomenie o zrušení pojednávania, vytýčenie termínu pojednávania na 24.9.2012,

27.8.2002.14.9.2012.19.9.2012 - súdu doručené vyjadrenie žalobcu s prílohami,

24.9.2012 - pojednávanie vo veci, odročené na neurčito s tým, že žalovanému bolo uložené predložiť pr. zástupcovi žalobcov označené listiny, pr. zástupcovi žalobcov uložené upraviť cenu predmetu konania, a to v lehote 40 dní, v prípade, ak by sa z akýchkoľvek dôvodov nemohla cena predmetu konania určiť, súd nariadi znalecké dokazovanie, obom proces. stranám uložené oznámiť súdu akékoľvek zmeny v písomne forme, na nový termín súd zabezpečí spis sp. zn. 11C/167/2002,

8.10.2012 - súdu doručené oznámenie žalovaného s prílohami,

6.11.2012 - súdu doručené oznámenie žalobcov,
12.11.2012 - stanovisko pr. zástupcu žalobcov zaslané pr. zástupcovi žalovaného
s výzvou na vyjadrenie,
11.1.2013 - urgencia výzvy zhora,
13.2.2013 - urgencia výzvy zhora,
14.3.2013 - súdu doručené stanovisko žalovaného,
20.3.2013 - stanovisko žalovaného zaslané na vyjadrenie žalobcovi v lehote 20 dní,
14.5.2013, 2.7.2013 - súdu doručené vyjadrenie žalobcov,
4.7.2013 - vytýčenie termínu pojednávania na 21.10.2013,
18.7.2013 - vyjadrenie žalobcov zaslané pr. zástupcovi žalovaného,
21.10.2013 - pojednávanie vo veci, odročené na 19.11.2013, pr. zástupcovi žalobcov
uložené doručiť súdu úpravu žalobného petitu vrátane zmluvy, korešpondujúcej s touto
úpravou v lehote 10 dní,
11.11.2013 - súdu doručené podanie žalobcov zhora,
14.11.2013 - súdu doručené podanie žalovaného,
19.11.2013 - pojednávanie vo veci, vyhlásenie uznesenia o vyhlásení dokazovania
za skončené, odročenie pojednávania na 10.12.2013 za účelom vyhlásenia rozhodnutia
vo veci samej,
10.12.2013 - vyhlásenie rozsudku, písomné vyhotovenie rozhodnutia bolo doručené
pr. zástupcovi žalobcov, vzhľadom na neprítomnosť žalovaného a jeho pr. zástupcu bol
rozsudok pr. zástupcovi žalovaného zaslaný poštou,
16.12.2013 - súdu doručené vyúčtovanie trov právneho zastúpenia žalobcov,
30.12.2013 - súdu doručené odvolanie žalovaného proti rozsudku,
21.2.2014 - uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie, výzva žalobcom
na vyjadrenie k odvolaniu žalovaného v lehote 10 dní,
4.3.2014 - zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie,
7.3.2014 - súdu doručené avízo o platbe,
13.3.2014 - súdu doručené vyjadrenie žalobcov k odvolaniu žalovaného,
30.5.2014 - výzva pr. zástupcovi žalobcov o predloženie ešte dvoch vyhotovení zmlúv
za účelom pripojenia zmluvy k rozsudku ako jeho súčasť, výzva pr. zástupcovi žalobcov

a žalovaného, aby súdu obratom doručili originál rozsudku za účelom pripojenia zmluvy ako jeho súčasti,

5.6.2014 - predloženie zmluvy zhora a rovnopisu rozsudku pr. zástupcom žalobcov,

18.6.2016 - predloženie rovnopisu rozsudku pr. zástupcom žalovaného, úradný záznam o pripojení zmlúv k rovnopisom rozsudku a opätovnom zaslaní stranám sporu,

23.9.2014 - predkladacia správa KS KH za účelom rozhodnutia o odvolaní voči rozsudku,

30.9.2015 - uznesenie KS KE o vrátení veci súdu prvého stupňa za účelom pevného spojenia zmluvy s prílohami s rozsudkom,

10.11.2015 - návrat spisu tunajšiemu súdu,

18.11.2015 - predloženie spisu odvolaciemu súdu na ďalšie konanie s poukazom na to, že ešte pred predložením spisu na KS KE na rozhodnutie o odvolaní žalovaného bol rozsudok pevne spojený so zmluvou,

26.5.2016 - uznesenie KS KE o vrátení veci súdu prvého stupňa za účelom pevného spojenia zmluvy s prílohami s rozsudkom (spôsobom ako vo veci 11C/167/2002),

27.5.2016 - návrat spisu tunajšiemu súdu,

30.5.2016 - referát sudkyne na postup podľa § 44 ods. 3 not. poriadku, po postupe zaslanie rovnopisov rozsudku stranám sporu,

3.8.2016 - predloženie spisu odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Z prehľadu a priebehu vykonaných úkonov vyplýva obdobie nečinnosti tunajšieho súdu v počiatočných fázach konania a to v období od júna 2002 do júna 2003, kedy došlo k zmene zákonného sudcu z [REDACTED] na [REDACTED], a v období od júla 2003 do júna 2004.

Po pridelení veci zákonnej sudkyňi [REDACTED] dňa 3.6.2004 súd v ďalšom priebehu konania konal priebežne a bez prietáhov, nebolo zistené dlhšie obdobie nečinnosti súdu. V období od septembra 2006 do apríla 2009 a v období od októbra 2009 do decembra 2010 bol v konaní v pravidelných intervaloch zisťovaný stav súvisiacich konaní vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/292/2002, resp. sp. zn. 11C/167/2002 a o stave oboch konaní bol vyhotovovaný úradný záznam, pričom konanie bolo do skončenia vecí prerušené uznesením zo dňa 12.9.2006, resp. dňa 20.10.2009, voči ktorým nebolo podané odvolanie žiadnou zo strán sporu.

K tvrdeniu sťažovateľov o počte pojednávanií vo veci poukazujem na prehľad procesných úkonov súdu v konaní uvedený vyššie (pojednávania vo veci dňa 15.11.2004, 28.6.2005, 8.11.2005, 6.3.2006, 21.4.2006, 12.9.2006, 14.2.2011, 8.11.2011, 28.2.2012, 14.5.2012, 24.9.2012, 21.10.2013, 19.11.2013, vyhlásenie rozsudku 10.12.2013), pričom viacero pojednávanií vo veci bolo preročených z dôvodu prekážok na strane súdu, resp. oboch strán sporu (pojednávania dňa 9.7.2003, 4.4.2011, 14.6.2011, 19.9.2011, 10. 1. 2012, 25.6.2012).

Konanie vedené pod sp. zn. 7C/293/2002 bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 10.12.2013. Spis bol dňa 7.2.2017 zapožičaný z KS KE, ktorému bol predložený za účelom rozhodnutia o odvolaní voči rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené mám za to, že sťažovateľmi žiadané finančné zadosťučinenie je neprimerane vysoké a navrhujem ústavnému súdu, aby v prípade vyslovenia, že právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote porušené bolo, priznal im nižšie ako žiadané finančné zadosť učinenie.“

12. Právna zástupkyňa sťažovateľov vo svojom stanovisku k vyjadreniam okresného súdu a krajského súdu doručenom ústavnému súdu 3. marca 2017 uviedla:

„K predmetným vyjadreniam uvádzame, že porušovatelia neuviedli žiadne relevantné argumenty, ktoré by našu ústavnú sťažnosť spochybnili.

K veci len uvádzame, že sme v prejednávanej veci prejavili dostatočnú trpezlivosť s rozhodovaním veci, ale po tom, ako v obdobnom nároku voči rovnakému žalovanému rozhodol Krajský súd v Košiciach s podrobným odôvodnením nášho nároku, nebol dôvod vec nešit' ďalšie roky.

Z uvedeného dôvodu a s ohľadom na to, že sme sa k postupu porušovateľa venovali v samotnom podaní ústavnej sťažnosti dostatočne, nepovažujeme za nutné sa podrobnejšie vyjadrovať k podaniam Krajského súdu v Košiciach a Okresného súdu Košice okolie. Zároveň vyjadrujeme súhlas s upustením od ústneho pojednávania o prijatom návrhu.“

13. Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

14. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

15. Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

16. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

17. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

18. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

19. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 OSP účinného do 30. júna 2016).

20. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna, faktická, prípadne procesná zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľov.

21. Predmetom konania pred všeobecnými súdmi bolo nahradenie vôle na uzavretie zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu. Ústavný súd konštatuje, že ide o štandardnú vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Zo skutočností uvedených sťažovateľmi ani okresným súdom, resp. krajským súdom, ani so zreteľom na povahu veci ústavný súd nezistil žiadnu takú okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o jej právnej či faktickej zložitosti.

22. Správanie sťažovateľov je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu

základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorú by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľov.

23. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu a krajského súdu v napadnutom konaní.

24. Zo sťažnosti, spisového materiálu, ako aj z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu vyplýva, že namietané súdne konanie začalo podaním žaloby na okresnom súde 10. mája 2002. Z predloženého súdneho spisu ústavný súd identifikoval dve obdobia neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu:

- od 25. júna 2002, keď bola žaloba doručená na vyjadrenie žalovanému, do 18. júna 2003, keď zákonná sudkyňa nariadila vo veci pojednávanie na 9. júl 2003, v trvaní jedného roka

- od 1. júla 2003, keď bolo zrušené nariadené pojednávanie z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne, do 13. októbra 2004, keď bolo nariadené pojednávanie na 15. november 2004, v trvaní 16 mesiacov.

V uvedených obdobiach okresný súd nevykonával žiadne relevantné procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov ako žalobcov v namietanom konaní, čo je základným účelom práva zaručeného v označených článkoch ústavy a dohovoru.

Ústavný súd pri posudzovaní postupu okresného súdu tiež zohľadnil skutočnosť, že konanie bolo dvakrát dôvodne prerušené, a to od septembra 2006 do apríla 2009, a tiež od októbra 2009 do decembra 2010, teda spolu viac ako tri roky.

25. Ústavný súd konštatuje, že vo svojej predchádzajúcej judikatúre už mnohokrát poukázal aj na to, že nielen nečinnosť, ale aj neefektívna, resp. nesústredená činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ obrátil na štátny orgán, aby o jeho veci rozhodol (obdobne napr. IV. ÚS 22/02, IV. ÚS 380/08, III. ÚS 103/09, I. ÚS 7/2011).

26. Za neefektívnu a nehospodárnu činnosť okresného súdu ústavný súd považuje najmä jeho postup pri doručovaní rozsudku okresného súdu z 10. decembra 2013, keď až po uplynutí viac ako piatich mesiacov (30. mája 2014) okresný súd požiadal účastníkov konania o doloženie originálu svojho rozhodnutia a o predloženie ďalších výtlačkov zmlúv o prevode vlastníckeho práva pre účely ich spojenia s rozsudkom a následne opakovane proces doručovania účastníkom konania počas júna 2014. Aj ďalší postup okresného súdu bol nesprávny vzhľadom na opakované a zbytočné predkladanie spisu krajskému súdu na odvolacie konanie. Prvýkrát bol spis okresného súdu predložený krajskému súdu spolu s odvolaním žalovaného 24. septembra 2014 a následne vrátený 10. novembra 2015 z dôvodu nesprávneho spojenia rozsudku so zmluvou o prevode vlastníckeho práva. Okresný súd opakovane predložil súdny spis krajskému súdu 19. novembra 2015, odkiaľ bol vrátený 27. júna 2016 z toho istého dôvodu, keďže okresný súd sa prvýkrát nedôsledne riadil pokynom krajského súdu vysloveným v uznesení sp. zn. 1 Co 814/2014 z 30. septembra 2015 a rozsudok opakovane nebol pevne spojený so zmluvou o prevode vlastníckeho práva. V poradí tretíkrát bol spis okresného súdu predložený na odvolacie konanie krajskému súdu 4. augusta 2016, kde je vedený pod sp. zn. 1 Co 375/2016. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napriek skutočnosti, že sa spis okresného súdu nenachádzal v jeho dispozičnej sfére počas 28 mesiacov ku dňu rozhodovania ústavného súdu a v súčasnosti je opäť na krajskom súde, uvedené obdobie vzhľadom na dôvody opakovaného vytýkania procesných pochybení pri správnom zviazaní rozsudku so zmluvou pričítal na ťarchu okresného súdu.

27. Ústavný súd napokon poukazuje na to, že predmetom napadnutého konania bolo nahradenie prejavu vôle na uzavretie zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu, t. j. vec, ktorá má pre sťažovateľov veľký význam (ide o byt, v ktorom bývajú) a ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 145/03, I. ÚS 19/00 a iné).

28. Ústavný súd po komplexom posúdení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľov, ako aj postupu okresného súdu poznamenaného jeho dlhodobou nečinnosťou, zohľadňujúc pritom charakter a význam predmetu napadnutého konania a jeho celkovú dĺžku (11 rokov na súde prvej inštancie), bez právoplatného skončenia veci dospel k záveru, že v postupe okresného súdu došlo k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

29. Sťažovatelia v sťažnosti namietali aj postup krajského súdu v odvolacom konaní, pričom konkrétne vymedzili ako namietané konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 1 Co 375/2016, ktoré prebieha od 4. augusta 2016, teda dosiaľ len sedem mesiacov, čo nemožno považovať za porušenie označených práv sťažovateľov postupom krajského súdu za súčasného zohľadnenia dôvodov, pre ktoré musela by vec sťažovateľov opakovane neúspešne predkladaná na odvolacie konanie. Ústavný súd preto sťažnosti sťažovateľov v tejto časti sťažnosti nevyhovuje.

III.

30. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

31. Keďže v súčasnosti sa spis okresného súdu nachádza na krajskom súde z dôvodu podaného odvolania, nebol dôvod, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných priet'ahov. Vo vzťahu k postupu krajského súdu v namietanom konaní ústavný súd rozhodol, že sťažnosti nevyhovuje, a preto nemohol vyhovieť návrhu sťažovateľov, aby mu prikázal konať bez zbytočných priet'ahov.

32. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

33. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

34. Sťažovatelia vo svojej sťažnosti požadovali finančné odškodnenie v sume 5 000 €, ktoré odôvodňovali poukazom na relevantnú judikatúru ústavného súdu a ESLP.

35. Ústavný súd pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení vzal do úvahy najmä charakter predmetu konania, obdobie právnej neistoty sťažovateľov, ich správanie počas predmetného konania, a aj tú skutočnosť, že vo veci zistil porušenie základného práva. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia nie je prípadná náhrada škody (napr. III. ÚS 339/07, III. ÚS 46/08 a pod.) So zreteľom na dĺžku namietaného konania okresného súdu, berúc do úvahy aj skutočnosť, že okresný súd v čase rozhodovania ústavného súdu vo veci neprávoplatne rozhodol, ústavný súd považoval za odôvodnené priznať pre každého sťažovateľa sumu 1 000 € ako primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

36. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd priznal sťažovateľom (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu ich právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si uplatnila nárok na ich úhradu v celkovej sume 384,38 €.

37. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb je 71,50 € (§ 11 ods. 3 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky) a hodnota režijného paušálu je 8,58 €. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb je 73,67 € (§ 11 ods. 3 v spojení s § 13 ods. 2 vyhlášky) a hodnota režijného paušálu je 8,84 €.

38. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľom nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v sume 320,32 € vrátane režijného paušálu. Keďže právna zástupkyňa predložila ústavnému osvedčenie o tom, že je platiteľom DPH, odmena za poskytnuté právne služby v konaní pred ústavným súdom bola zvýšená o 20 %, čo predstavuje celkovú sumu 384,38 €.

39. Ústavný súd nepriznal úhradu trov za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 (stanovisko k vyjadreniu okresného súdu), pretože toto vyjadrenie neobsahovalo žiadne skutočnosti významné pre rozhodnutie ústavného súdu.

40. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľov (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP).

41. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2017